

Kozjanskem. Čas jo je neusmiljeno pripeljal do žalostnega konca, ko kot speča Trnuljčica čaka na oživitev. V bolj znanstvene vode nas bo popeljal članek Klemna Kregarja in sodelavk, med njimi tudi dveh bivših dijakinj kamniške gimnazije, ki se ukvarja z avtomatskim zaznavanjem vrtač z metodo slikovnega ujemanja. Metodo so avtorji preizkusili na območju Rampolj v kamniški občini.

Sledi že sklop prispevkov v rubriki Iz prakse. Članek Your Alps – projektno delo in podjetnost na primeru medpredmetne povezave likovne umetnosti in geografije je delo Mojce Logar. Opisan je projekt, ki združuje in povezuje vse države alpskega loka, od Francije do Slovenije, ki želi mladim približati življenje v Alpah. Biotehniški center Naklo je v tem okviru pridobil kot prvi v Sloveniji tudi naziv Alpska šola, ki ni samo naziv, ampak tudi način delovanja in življenja šole.

Maja Sirše je v članku o obravnavi večnamenskosti kmetijstva v osnovni šoli s pripisom Idejna zasnova medpredmetnega naravoslovnega dne na turistični kmetiji Apat pokazala na možne aktivnosti učencev na primeru obiska izbrane turistične kmetije. Avtorica je podrobneje prikazala tudi izvedbeno oz. didaktično zasnovo takšnega šolskega dne. Sledi še prispevek Igorja Baharja o orientaciji s pomočjo »pametnih« telefonov. Kot je zapisal, ti ne smejo postati le igrača in razvedrilo, ampak vse bolj tudi resnično koristen pripomoček za uporabo v vsakdanjem življenju pri orientaciji in načrtovanju poti ter drugih dejavnosti. Tudi ta članek je praktično zasnovan, saj avtor opiše podrobne korake za uporabo izbranih aplikacij oz. za aktivnosti, ki jih lahko obvlada tudi osnovnošolec.

Kot vedno, se tudi v tej številki nismo odrekli zanimivostim in pedagoškim orehom. Med prvo rubriko je avtor teh vrstic pripel razmislek o začetkih in pomenu vegetacijske geografije kot delu biogeografije oz. geografske vede same, v *Orehih* pa predstavil nekaj dilem o ocenjevanju plakata – izdelku, ki iz šol vse bolj izginja, a še (upravičeno) vztraja.

Naj bo dovolj. Spoštovani bralci in učitelji geografije, dovolim si vam prenesti sporočilo našega nekdanjega kolega mag. Igorja Lipovška, ki je nekoč dejal (in tudi javno zapisal), da je izgubljena ura geografije, če se pri njej nismo vsaj enkrat nasmejali. Z optimizmom gremo naprej, pa ne, ker nam kaj drugega niti ne preostane, ampak ker je to edini način, da nam bo v prihodnje čim boljše.

Urednik
Anton Polšak

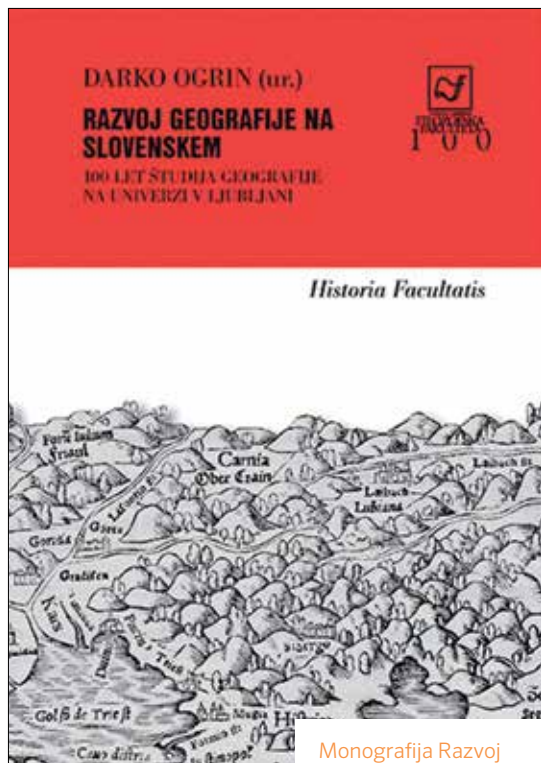
Dr. Irma Potočnik Slavič

Irma.Potocnik@ff.uni-lj.si

Geografsko ogledalo in popotnica: monografija o razvoju geografije na Slovenskem

100-letnica kontinuiranega univerzitetnega študija geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je v letu 2019 ponudila obilo možnosti za predstavitev geografije v širši javnosti, pa tudi za srečevanje in povezovanje geografske skupnosti. Posebno obeležje pa je naša stroka dobila z monografijo »Razvoj geografije na Slovenskem – 100 let študija geografije na Univerzi v Ljubljani«. Obsežna monografija je monumentalno delo, ki je nastajalo kar nekaj let in izšlo v zbirki Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani *Historia facultatis* (izdajo so sofinancirali: Agencija Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost, Znanstvena založba Filozofske fakultete in Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani). 540 strani je vsebinsko razdeljenih na pet poglavij (Geografska misel od antike do 19. stoletja, Razvoj moderne geografije v 19. in začetku 20. stoletja, Šolska geografija na Slovenskem do 2. svetovne vojne, Študij geografije na Univerzi v Ljubljani, Zaključne misli – geografija v perspektivi družbenega razvoja v 21. stoletju), ki v časovnem loku sledijo razvoju geografske misli v svetu in njegovim odmevom v Sloveniji. Monografijo zaključuje zgoščen povzetek v slovenskem in angleškem jeziku, seznam uporabljenih virov literature, imensko kazalo in kazalo avtorjev. S skrbnim uredniškim pristopom (Darko Ogrin) tako bralec lahko sledi zapisom 30 avtorjev, pripadnikov različnih generacij.

Zlasti je razveseljivo, da je monografija posegla na področje zgodovine geografije, ki je v slovenski geografiji pogosto povsem neupravičeno spregledano. Uvodna poglavja tako sistematično in teoretično dovršeno, z veliko mero strokovne kritičnosti in z zrelem občutkom za pregled in primerjavo različnih dostopnih virov nakazujejo razvoj geografske misli in so ključna za razumevanje razvoja geografije kot znanstvene in pedagoške discipline. Avtorji so z uporabo kritično-primerjalne metode preučili

Monografija Razvoj geografije na Slovenskem

vire iz različnih kulturno-civilizacijskih krogov in časovnih okvirjev.

Izjemno veliko časa in naporov je bilo vloženih v pripravo obsežnega osrednjega poglavja o Študiju geografije na Univerzi v Ljubljani (str. 121–432), saj je urednik k pisanju povabil in spodbudil nekdanje in sedanje sodelavce Oddelka za geografijo. Posebna odlika monografije so »osebne zgodbe«, ki so v jasno strukturirane znanstvene razprave umeščene z velikim občutkom ter popestrijo in dodatno osvetlijo neko časovno obdobje. To je dr. Darko Ogrin dosegel z vključevanjem nekdanjih sodelavcev Oddelka za geografijo FF UL in drugih članov geografske skupnosti, kar je zahtevalo obilo sodelovanja s številnimi generacijami geografov. Bralci bodo verjetno z zanimanjem pregledali tudi številne fotografije in drugo slikovno gradivo (skenogrami najpomembnejših geografskih del, razglednice z geografsko vsebino ipd.).

Nad monografijo je tako z vsebinskega kot oblikovnega vidika upravičeno navdušen in nanjo ponosen vsak geograf. Še posebej pa je bilo pomembno, da je kolegu Ogrinu vse uredniške in organizacijske napore uspelo časovno ustrezno umestiti, da je obsežna monografija pravočasno izšla v letu obeležja 100-letnice geografije na FF UL. Tovrsten dosežek nam upravičeno zavidajo mnogo starejši in številčno (po številu

pedagoških delavcev, raziskovalcev in študentov) močnejši geografski oddelki po svetu. Ključen pa ni samo izid same monografije in pregled razvoja geografske misli, ampak tudi številna spoznanja o razvoju geografske stroke, ki niso bila poznana, zapisano pa bo lahko pomemben temelj in pomoč pri razvoju kritične geografske stroke in misli tudi prihodnjim generacijam. Kljub obsežnosti monografija ni mogla zajeti vseh vidikov razvoja slovenske geografije: snovalci monografije se zavedajo, da je marsikaj ostalo prezrto in da naj knjiga služi tudi kot spodbuda geografom za angažiranje na področju raziskovanja in kritičnega vrednotenja zgodovine naše vede.

Dr. Tatjana Kikec
tatjana.kikec@gmail.com

Mednarodna konferenca Voda za jutri

11. in 12. oktobra 2019 je potekala že 5. mednarodna konferenca Društva vodna agencija, tokrat z naslovom Voda za jutri. Konference se je udeležilo 120 udeležencev iz osmih držav: Slovenije, Hrvaške, Srbije, Madžarske, Avstrije, Češke, Belgije in Izraela. Prispevke je pripravilo 36 predavateljev v treh tematskih sklopih, predstavljenih na treh lokacijah: na Reki in v Karlovcu na Hrvaškem ter v Rogaški Slatini v Sloveniji. Predstavljeni so bili primeri trajnostnega upravljanja z vodnimi viri, primeri povezovanja in sodelovanja različnih deležnikov (tudi šol) v porečjih na lokalni, državni, čezmejni in regionalni ravni. Drugi dan konference je bil namenjen učiteljem, ki so predstavili primere vključevanja tematike voda v izobraževanje, s posebnim poudarkom na ozaveščanju in sodelovanju z lokalnimi vodnogospodarskimi podjetji.

Prvi dan konference smo se odpravili na Reko in v Karlovec na Hrvaškem. Vsebinsko je bil dan namenjen predstavnikom vodnogospodarskih podjetij, ki so predstavili svoje izkušnje z upravljanjem z vodo in ogrožanjem kvalitete pitne vode. Na terenu smo si ogledali izvir in črpalnice pitne vode Zvir na Reki ter centralno čistilno napravo in Aquatiko v Karlovcu.